

DYNAMIKA PROMĚN BYDLENÍ – REGENERACE BYTOVÝCH DOMŮ

Ostrava je nespornou regionální metropolí – zaujímá výrazně dominantní postavení v ostravské sídelní regionální aglomeraci a je současně krajským městem a centrem Moravskoslezského kraje. I když je Ostravsko převážně chápáno jako významný průmyslový prostor, je nesporné, že bytová politika včetně problematiky regenerace bytového fondu je pro region záležitostí zcela zásadní. Navíc bydlení v ostravské aglomeraci dlouhodobě vykazuje řadu specifických rysů, např. výraznou převahu bydlení v panelových obytných domech, což je důsledek především poválečného vývoje. Proto je zcela pochopitelné, že se v Ostravě již řadu let pravidelně pořádá konference, jež je na bytovou problematiku zaměřena. Nepřekvapuje, že ačkoliv se konference již tradičně zabývá oblastí bydlení, její odborné zaměření prošlo v průběhu let postupně nepřehlédnutelnými změnami. Jestliže v prvních ročnících byla obsahově konference především zaměřena na regeneraci panelového bytového fondu, pak se v průběhu dalších ročníků její tematika stále více přesouvala do oblastí proměn, jimiž naše bydlení v posledním období stále znatelněji prochází. Obsahové detailní zaměření konference v průběhu let do jisté míry mapuje rozhodující a nejfrekventovanější problémy bytové politiky v České republice a v ostravské sídelní a průmyslové aglomeraci.

Poslední, již devátý, ročník konference se uskutečnil 15. února 2007 v konferenčním centru pavilonu A na výstavišti Černá louka. Konference byla poprvé označena za mezinárodní, nesla název **Dynamika proměn bydlení – Regenerace bytových domů**, byla součástí odborného programu stavebního veletrhu Střechy, pláště, izolace 2007, který se uskutečnil na ostravském výstavišti Černá louka ve dnech 14. až 17. února 2007, a již tradičně byla uspořádána jako jednodenní.

Dlouhodobě se na pořádání konference podílejí Fakulta stavební Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava (dále jen VŠB – TU), Ma-

gistrát města Ostravy, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Český svaz stavebních inženýrů a Ostravské výstavy, a. s. Oficiální záštitu nad konferencí převzali Evžen Tošenovský – hejtmán Moravskoslezského kraje, Petr Kajnar – primátor města Ostravy, Alois Materna – děkan Fakulty stavební VŠB – TU Ostrava. Odborným garantem konference byl Vítězslav Kuta, vedoucí Katedry městského inženýrství Fakulty stavební VŠB – TU Ostrava. Organizační garantkou konference byla Renata Zdařilová z Katedry městského inženýrství Fakulty stavební, VŠB – TU Ostrava.

Před vlastním konáním konference byl vydán Sborník referátů, který zahrnul nejen přednesené příspěvky, ale také ty, které již nemohly být do programu konference z časových důvodů zařazeny.

Dlouhodobou a rozhodující odpovědnost za přípravu všech ročníků konference má Katedra městského inženýrství Fakulty stavební, VŠB – TU Ostrava.

Konference se především zúčastnili pracovníci Magistrátu města Ostravy a úřadů jednotlivých městských obvodů a také některých městských úřadů z Moravskoslezského kraje. Rovněž se jí zúčastnili zástupci inženýrských, projektových a dodavatelských organizací, jakož i někteří pracovníci bank a zejména bytových družstev. Výrazné zastoupení zde měly také stavební fakulty Slovenské technické univerzity Bratislava, Českého vysokého učení technického Praha a Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava.

Vlastní jednání konference zahájili čestný host, primátor města Ostravy **Petr Kajnar** a děkan Fakulty stavební VŠB – TU Ostrava **Alois Materna**. K zahájení se připojil i náměstek primátora města Ostravy pro oblast bytové politiky **Vojtěch Mynář**. Dopolodní blok jednání moderovala **Renata Zdařilová**, odpolední **Vladimír Hrabal**. Mimo úvodní slovo, jež přednesl **Vítězslav Kuta**, zaznělo na konferenci celkem deset odborných referátů.

Jan Wagner, ředitel Státního fondu rozvoje bydlení, ve svém referátu s názvem Přehled nástrojů podpory bydlení realizovaných Státním fondem rozvoje bydlení rámcově charakterizoval tři skupiny podpůrných programů: Podpora výstavby nájemních bytů, Podpora oprav, rekonstrukcí a modernizací bytového fondu a Úvěry mladým lidem. **Miloš Hejda** ze Svazu českých a moravských bytových družstev hovořil o podílu bytových družstev na obnově bytového fondu. **Eva Dufková** z ostravské pobočky Technického a zkušebního ústavu Praha hovořila na téma zajištění kvality při regeneraci panelových domů. **Věra Nová** ve svém vystoupení upozornila na závažný fakt, že ani současné regenerace panelových domů nejsou bez problémů v oblasti kvality. Svůj výklad doplnila řadou konkrétních příkladů. **Marta Wrobová**, vedoucí Odboru územního plánování a stavebního řádu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, v posledním dopoledním příspěvku rozvedla vybrané statě k novému stavebnímu zákonu především ve vazbě na bytovou výstavbu.

Vítězslav Kuta a **František Kuda** přednesli referát se zaměřením na trendy a rizika současného bydlení. Zmínili se o multidisciplinárním charakteru bytové politiky a o bydlení v roli sociální služby, ale současně i v roli zboží. Mezi riziky je poukázáno na pokles občanského vybavení v obytném území města, nízkou úroveň vnějšího prostředí našich sídlišť, na neobydlený bytový fond a nebezpečí vzniku segregace v bydlení. **Milan Poledník** hovořil o rozhodujících sociologických problémech regenerace sídlišť. **Benjamin Frágrner**, ředitel Výzkumného centra průmyslového dědictví, přednesl mimořádně inspirující referát o oživení průmyslových památek, které nabízí šanci pro bydlení. **Regina Kuchtová**, vedoucí Oddělení bytové politiky Magistrátu města Ostravy, přiblížila účastníkům problematiku nové bytové výstavby v Ostravě po roce 1989. **Renata Zdařilová** přiblížila posluchačům současnou situaci v seniorském bydlení v Ostravě.

Byla také podána informace o dosavadních výsledcích grantového úkolu *Proměny bydlení v České republice (Jan Česelský, František Kuda)* a grantového úkolu Ministerstva pro místní rozvoj *Výzkum ploch pro rezidenční funkce v kontextu ekonomického rozvoje Moravskoslezského kraje (Vladimír Koudela, František Kuda)*.

V závěru konference proběhla podnětná diskuse, z níž vplynuly a byly přijaty následující závěry či doporučení:

- konference konstatuje nárůst významu fenoménu bydlení v současné české společnosti, ale současně

nárůst problémů a rizik spojených s rozvojem bydlení;

- konference zaznamenává růst významu veřejné správy pro organizaci přípravy a koordinaci regenerace bytového fondu i nové bytové výstavby;
- konference se jeví jako inspirace pro možnost využití opuštěných průmyslových objektů pro bydlení, v mnoha případech ve spolupráci s orgány památkové péče;
- konference zdůrazňuje potřebu reflektování stanovisek a názorů občanů;
- konference se zadostiučiněním přijala skutečnost dalšího rozvoje diferenciací forem bydlení;

- konference zaznamenala nové směřování územně plánovací činnosti, což koresponduje s požadavky nového stavebního zákona;
- konference podtrhla nezbytnost chápat bydlení seniorů jako integrální součást naší bytové politiky.

Pořadatelé jsou přesvědčeni, že i příští konference, v pořadí desátá, jejíž příprava již byla zahájena, bude stejně inspirativní jako dosavadní ročníky.

prof. Ing. Vítězslav Kuta, CSc.
Fakulta stavební, VŠB – TU Ostrava
Ing. Regina Kuchtová
Magistrát města Ostravy
Ing. Renata Zdařilová
Fakulta stavební, VŠB – TU Ostrava